

Josef Pánek

Láska

v době

globálních

klimatických

změn

argo

argo

Láska
v době
globálních
klimatických
změn

Josef Pánek

Láska

v době

globálních

klimatických

změn

argo

© Argo, 2017

Copyright © Josef Pánek, 2017

Cover illustration © Pavel Růt, 2017

ISBN 978-80-257-1922-0 (váz.)

ISBN 978-80-257-2108-7 (e-kniha)

Tohle je o lásce. O globálních klimatických změnách. Atď. Láska v době globálních klimatických změn, fakt.

Jde o tohle: když se ocitnete v Bangalore, Indie, vyděsíte se randálu, špíny, troubení, smradu, který nerozlišíte, přelidněnlosti, totálního pocitu vykořeněnosti, jste na nejrozbitějším a nejnehostinnějším místě na světě, a vy to ještě neznáte, ne, a hotel.

O hotelu později.

Teď z hotelu utečete do ulic, protože co vám zbývá, je to indický hotel, je noc, ulice jsou neosvětleny, smrad, který nedokážete rozlišit, vás zabíjí, je to absolutní nehostinnost toho místa, jako byste se ocitl na cizí planetě, je vám z toho fyzicky zle. A jdete ve tmě, ve zmatku, někam a v randálu, v dopravě, je to ten chaos, co vás děsí, a kam dojdete, je slum, a vám říkali, než jste odjel do Indie, že kam nemáte chodit, je slum, a teď jste tam, říkali vám, že kam nemáte chodit, je slum po setmění, a teď jste tam přesně o půlnoci, říkali vám, že nemáte u sebe nosit peníze a doklady, ale jejich kopie, a vy jste ve slumu, o půlnoci, a v báglu máte peníze a doklady a cítíte se naprosto bezpečně a oni se na vás usmívají, obyvatelé slumu za Queen's Road, Bangalore, jižní Indie, nestane se nic neobvyklého, dokud nepotkáte dívku v džínách a minikně, která postává s dalšími dvěma dívkami v sári u zpo

vyvrácené brány vjezdu do něčeho, co podle vás je smetiště, skládka nebo ruina a v ten moment se zarazíte, je to kvůli jejím prozaicky modrým džínům, a jejímu prozaickému svetru, a vy si nedokážete pomoci, abyste nevytáhl telefon a nevyfotil ji, uděláte tak vaši 1. fotku v životě, protože přestože jste projel celý svět, žil jste 9 let v Norsku a v Austrálii, neudělal jste jedinou fotku, vy ani nemáte foťák, představte si, nikdy jste ho neměl, k čemu jsou mi, říkal jste si, fotky, když celý svět je v principu stejný, a teď si vyfotíte obyčejné modré džíny, protože tady jsou jako pěst na oko, je to ta záplava řvavě barevných sárí, tradičních mužských oděvů a smradu a špíny a tmy a dopravy a vy jako byste se v tom zničehonic měl čeho chytit, je to něco, co důvěrně znáte, tak to přece vypadá doma, ach ano, a zároveň vnímáte kontrast nehostinnosti, řvavých barev a prozaicky modrých džínů, je noc, jste na místě, které nedokážete rozlišit, jsou to ty vaše celoživotní zkušenosti z technicky vyspělého, aseptického a komfortního světa, nikdy jste z něj nevytáhl paty a teď si připadáte jako na ulici, na silnici, na smetišti a náměstí zároveň, jsou tam hořící, doutnající, jedovatě páchnoucí ohně matně osvětlující řvoucí autorikši projíždějící bez světel, s neustále, nepravidelně ječícími klaksony, je tam proud lidí mezi ohni a autorikšami, lemující garáže s dokořán otevřenými vraty, v kterých sedí jako noc černé, řvavě barevně oblečené Indky, kterým ve světle ohňů blýskají zuby, muži postávají nepravidelně v hloučcích a baví se, a smějí, a na opačné straně ulice je vrakoviště, a vy ještě pořád stojíte u brány vjezdu na skládku, smetiště, cokoliv, a dívka, kterou jste vyfotil, se zčerstva otočí a ptá se vás, jak to, že ji fotíte.

Ptá se vás bezvadnou angličtinou.

Vysvětlíte jí to.

A ona vám odpoví, že nechce být focena, protože na sobě nemá sárí.

Čemu, prokrista! ptáte se v duchu sám sebe, mám na tom rozumět, celé tohle místo je pro vás nepochopitelné do poslední nitky, prostě smažete tu fotku, rozloučíte se s ní a jdete.

Dojdete do chrámu na okraji slumu, kde slum přechází v chudinskou čtvrť, projdete slumem na cestě zpátky, nezabijí vás, neokradou, neznásilní, nepřepadnou, je půlnoc, ale ulice jsou plny lidmi a osvětleny ohni rozdělávanými na asfaltu, doutnajícími v příkopech, v kdejaké díře, a od těch ohňů se na vás usmívají.

Je to jedovatý a vlezlý puch ohňů, které jsou všude, z čeho se vám chce zvracet.

A vy, než jste odjel do Indie, četl jste v Lonely Planet, četl jste na wikipedii.org, všude na internetu vám říkali, že do slumu určitě nemáte chodit.

Takže, na ulici v Bangalore, osvětlené ohni, i když víte, že tím nic nevyřešíte, zatoužíte po vašem hotelu a vrátíte se tam.

2

V hotelu máte 3 dny, než vám začne konference.

Jakmile vkročíte do hotelu, už toužíte z něj vypadnout, hned.

Jenže kam.

Vás napadne: vždyť na pozadí uniformity hotelu, rozbitost, nehostinnost a špína za stěnami hotelu není ani tak špinavá, ani tak nehostinná, ani tak rozbitá, a hned na to se té myšlenky leknete.

Jo.

Jo.

A vy, 1., co jste v hotelu udělal, bylo, že jste zkontroloval, jestli se dají otevřít okna, ale nedají, okna mají rámy s panty a zámky, ale bez klik, takže jste odešel na recepci a řekl jim v hotelu, ať vám přinesou od okna kliku, že nebudete v místnosti, ve které se nedají otevřít okna.

Co? ptali se vás v hotelu.

A vy jste žil 7 roků v Austrálii, byla to ta vaše australština s queenslandským přízvukem, kterou jste se ke všemu nikdy nenaučil pořádně, a teď, jako by vám nerozuměli.

Řekl jste jim, že si chcete v pokoji vypnout klimatizaci a otevřít okno.

Cokoliv, pane.

A doširoka a zářivě, v těch jejich černých obličejích, se na vás usmívali.

A přitom, kdo by si v Indii, Bangalore, otevíral okno. A přitom, kdo by v Indii, Bangalore, kde na ulici jsou jen zplodiny, prach a hluk, vypínal klimatizaci a otevíral okno.

A mluvili na vás plyně anglicky s krásným přízvukem, měli černé obličejce a bílé zuby a doširoka a zářivě se na vás umívali a vy na ně s tou vaší buranskou hatmatilkou, vy jste žil 7 roků v Austrálii, 3 roky v Norsku, projel jste celý svět, jen jste nikdy nebyl v Indii, a oni z Bangalore, Indie, nevytáhli paty, není to, napadne vás, tradiční indická vzdělanost...? A vy po nich chcete kliku od okna.

Oni se na vás široce usmívají.

A vy jste do morku kostí nešťastný a ani vás nenapadne se na ně usmát, a oni s vámi odejdou na pokoj a vypnou vám klimatizaci a dají vám kliku k oknu a otevřou vám ho, a vy zjistíte, že okno vede jen do zdi vedlejšího baráku, která je špinavá, plesnivá, otřískaná a zesraná od holubů, a odráží se od ní hluk dopravy z průčelní ulice, zeď je na půl metru od vás, můžete se jí dotknout.

A jako byste nezářil na zesranou zeď, ale do zrcadla, vy se na ně poprvé usmějete, doširoka a zářivě, na své hostitele.

A oni vám řeknou, jsme vaši hostitelé, pro vás cokoli, pane, řeknou vám, že klika je vaše přesto, že je to jediná klika od oken v hotelu, děkujeme.

A vy se na ně zeširoka usmíváte.

Ale ještě pořád pořád pořád si ze všeho nejvíc přejete, ať už konečně vypadnou.

A oni vypadli, a usmívali se, a vám došlo, že to s tím usmíváním myslí vážně.

Ale vy ještě pořád ne.

1. noc v hotelu jste probděl, protože pod okny vašeho pokoje nainstalovali agregáty klimatizace pro celý hotel, ale do hotelu se v noci vrátili hosté a spustili si klimatizaci na svých pokojích a historické agregáty klimatizace pod vaším oknem se rozeřvaly, až přehlušily i randál z ulice, a vy jediný jste v hotelu měl vypnutou klimatizaci. Nezamhouřil jste oka. Říkal jste si, že zlatý randál z ulice, jen kdybych ho mohl uslyšet zas, a že se vám po něm stýská.

A ještě pořád pořád a pořád, přesto, že se váš pokoj otřásal řevem agregátů klimatizace násobeným odrazem stěny vedlejšího baráku, která plesnivá, špinavá a zasraná, byla ve vašem okně, říkal jste si, jako byste byl v pokoji zazděný, ale ještě pořád jste nedokázal zavřít okno a zapnout klimatizaci.

Ještě pořád jste nezapomněl na to, jak v Göteborgu v hotelu nebyla okna. Jak v Edmontonu, Kanada, v hotelu nebyla okna. Nezapomněl jste, jak v hotelu v Tokiu nebyla okna. A v Cambridge, v Oslu, v Bergenu, v Rockhamptonu, v Sydney a v Kodani, v hotelu jen kus stěny prosklil a na všech těch místech jste vysedával po hospodách a barech a děsil se chvíle, kdy zavrou poslední hospodu a poslední bar a vy budete muset odejít do hotelu, abyste v hotelu protrpěl noc

v pokoji bez oken, jen s kusem stěny proskleným, zkoušel jste pevnost skla dotykem, kopancem a pak jste se proti němu vrhnul celým tělem, pak jste se pokoušel vypnout klimatizaci, ale klimatizace běžela bez vypínače, cítíte akutní a panickou potřebu otevřeného prostoru, o které v kdejaké pitomé nemocnici vám řeknou, na kdejaké pitomé wikipedii.org se dočtete, že to je obyčejná klaustrofobie.

A teď v Bangalore, Indie, abyste zastavil nesnesitelný nával vykořeněnosti a pocitu neštěstí, který se k vám do pokoje dere otevřeným oknem s randálem agregátů klimatizace, zavřete okno a spustíte klimatizaci.

Vydržíte to < 1 min.

Vypnete klimatizaci a otevřete okno.

A pocit vykořeněnosti a nehostinnosti vás zavalí, ještě nikdy v životě jste se necítil tak ztracený a bezmocný, a to jste procestoval celý svět, odvykl jste si dávno mít domov, rodinu a přátele, a přesto, v Bangalore, Indie, je vám hůř, než když se vám to stalo poprvé, když jste se poprvé ocitl bez domova, bez přátel a bez rodiny, vy sedíte na posteli a ptáte se sám sebe, poprvé v životě, jak jste mohl nechat svou rodinu v Austrálii a odjet od nich do Chile, a to se stalo před pěti lety, a teď nespíte celou noc.

3

Co ještě uděláte v hotelu v Bangalore, Indie, je, že řeknete, že chcete jiný pokoj.

Na recepci je Ind s kulatým a usměvavým obličejem, usmívá se na vás. Cokoliv, řekne vám.

A ukáže vám 3 pokoje a vy je ani neprojdete, ne, vy si hned vyberete ten, který je od vašeho původního pokoje

přes chodbu, tj. na opačné straně hotelu, vejdete a zjistíte, že Ind nepřenesl kliku od okna, že namísto toho zůstal ve dveřích vašeho nového pokoje a usmívá se na vás ze široka a zářivě, jako by o klíče k oknu nevěděl, a vy se kolem něj prosmýknete dveřmi a říkáte si, že není černej, říkáte si, není to idiot, a on má tvář kulatou jako měsíček a černou jako noc, a zářivě bílé zuby, a vy si vezmete kliku od okna a otevřete okno, ale okno se otevřít nedá, protože stěna vedlejšího baráku je od stěny hotelu vzdálena 20cm max, a vy to vzdáte. Odejdete do nejvyššího patra hotelu, na kterém je hotelová restaurace a hotelová restaurace je prázdná, je zaplněna sněhobíle prostřenými stoly se stříbrnými příbory, neobsazenými a prázdnými, se stříbrnými nádobami na ohřev jídel, a vy, když je pozotvíráte jednu za druhou, poslední už se neodvážíte, jsou prázdné, se zrcadly na stěnách a s průčelní stěnou prosklenou, kterou sem doléhá tlumeně řev a zplodiny z ulice, některé okno v prosklené stěně, řeknete si, bez ohledu na to, že je to zakázané, bez ohledu na to, že klimatizace musí běžet pro hosty, je otevřeno, a vy můžete zůstat, ve stříbrné konvici je voda a vy máte k zbláznění žízeň, a nenapijete se, ne, protože se bojíte, bojíte se napít i vody z vodovodu, bojíte se si vodu koupit, ani jste nezjistil, jestli se koupit dá, už 2 dny jste nepil, protože vodu jste si nepřivezl, a najdi v Bangalore, Indie, obchod, najdi, co v něm koupit, co koupit v indických krámcích, špinavých špeluňkách, rozbitých a špinavých, z vašeho pohledu neúplných, cokoliv, co byste v nich hledal, nenajdete, nemáte o tom ani páru, zatímco už 2x vám nabídl ve slumu ke koupi děvče.

Nespál jste 2 noci, 1. na letišti v Dubaji na cestě do Indie, 2. v hotelu ve vašem bývalém pokoji, netrpíte časovým posunem, ale zplodinami dopravy a ohňů, které hoří na ulici, vedle ulice, v průčelí domů a v kdejaké škarpe,

i slunce nad vaší hlavou potemnělo smogem, a vy máte žízeň. A hotelová restaurace je prázdná.

Je tam opékač topinek, špinavý, ožehlý, zanedbaný a zastaralý, ten je důležitý.

Přijde vrchní, Ind, usmívá se na vás, má černočernou tvář a zářivě bílé zuby a řekne vám: Cokoliv, pane, jste náš host, a řekne vám to krásnou angličtinou s indickým přízvukem a vy mu řeknete, že snídani, ach ano, a vrchní vám řekne, cokoliv, pane, jen co se posadíte. Kam? ptáte se.

Kamkoliv, řekne Ind.

A jiný Ind vám přinese misku vložek, toustový chleba, misku 38minek másla a jahodovou marmeládu, a vy si to vezmete, přestože to nikdy nejíte, vezmete si to proto, že jste 2 noci nespal, že jste přiotrávený zplodinami z ulice, zblblý randálem a chaosem, že v restauraci si připadáte jak ve skleněném zámku, jste dezorientovaný pocitem vykořeněnosti a nehostinnosti, a teď se vidíte 1000x v 1000i zrcadel na stěnách restaurace v jednu jedinou chvíli, a teď se do toho pustíte, a když se ohlédnete, zjistíte, že jíte za nepřetržitého pozorného dohledu 2 Indů, vrchního a číšníka, a oni sledují každý váš pohyb a široce a zářivě se na vás usmívají a vy to nevydržíte a vybafnete na ně.

Vybafnete, co po vás pořád kurva chtěj?... Vybafnete: Co po vás pořád kurva čuměj?...

Jako by ta vaše angličtina, tu, kterou jste pochytil v Austrálii, v Queenslandu, v kdejaké díře Jižního Queenslandu, byla na to jak vyšitá.

A dva černí hoteloví indiští idioti, a vy víte, že to nejsou ani idioti, že ani nejsou černí, a jejich obličej je jako černočerná noc, jste na jihu Indie, vám v hotelu ani nedokážou udělat snídani, a sledují vaše prsty při každém pohybu, kterým se cpete toustovým chlebem a máslem a jahodovou marmeládou, fuj, a oni se na vás široce a zářivě usmívají, a to není úsměv z nevědomosti, uvědomujete si pořád